

MOŽDA SE SUOČAVATE S DISKRIMINACIJOM UKOLIKO, PRIMJERICE:

... Najkvalificiraniji ste kandidat za promicanje,
ali Vaša tvrtka Vas ne uzima u obzir zbog Vaših
godina ili spola...

... Spriječen je Vaš ulazak u javnu ustanovu zbog
Vaše etničke pripadnosti...

... Verbalno Vas se uznemirava na poslu zbog
Vašeg religijskog opredjeljenja i prijete Vam
osvetom ukoliko to prijavite...

... Uprava Sveučilišta odbija Vašu zamolbu za
smještaj u studentski dom zbog Vaše stvarne ili
pretpostavljene spolne orijentacije...

... Kao slijepa osoba s posebnim potrebama za koje
vlasti ne osiguravaju adekvatno prilagođavanje,
snosite dodatne troškove za svjedoke prilikom
ovjeravanja dokumenata kod notara...

... Izgubili ste posao zbog trudnoće...

KONTAKTI INSTITUCIJE OMBUDSMANA I DRUGIH SUBJEKATA, KOJI VAM MOGU DATI NAPUTAK ILI PRAVNU POMOĆ

Institucija ombudsmana za ljudska prava BiH

Glavni ured Banja Luka: Ravnogorska 18, tel. 051 303 992
Područni ured Sarajevo: Grbavička 4, tel. 033 666 006
Područni ured Mostar: Kralja Zvonimira 6, tel. 036 334 248
Područni ured Brčko distrikt: Trg mladih 8/1, tel. 049 217 347
www.ombudsmen.gov.ba

Institucija ombudsmana / ombudsmena
za ljudska prava Bosne i Hercegovine

Институција омбудсмана / омбудсмана
за људска права Босне и Херцеговине

Centar za pružanje besplatne pravne pomoći, Banja Luka

Slavka Rodića 4, tel. 051 233 570

Centar za pružanje besplatne pravne pomoći, Doboј

Svetog Save 20, tel. 053 200 210

Ured za pravnu pomoć Brčko distrikta BiH

Trg pravde 10, tel. 049 216 085

Centar za pružanje besplatne pravne pomoći, Istočno Sarajevo

Vuka Karadžića 28, tel. 057 320 110

Centar za pružanje besplatne pravne pomoći, Trebinje

Obala Luke Vukalevića 45, tel. 059 272 550

Zavod za pružanje pravne pomoći Tuzlanskog kantona

Džafer Mahala 51, Tuzla, tel. 035 307 866

Zavod za pravnu pomoć Zeničko-dobojskog kantona

Kočevska čikma 1, Zenica, tel. 032 407 792

Zavod za pružanje pravne pomoći Zapadnohercegovačke županije

Trg Gojka Šuška 3d, Široki Brijeg, tel. 039 704 804

Centar za pravnu pomoć ženama Zenica

Mejdandžik 9, tel. 032 402 049

Uredi u Kaknju, Visokom i Žepču

Helsinški komitet za ljudska prava BiH

Ante Fijamenga 14b, Sarajevo, tel. 033 660 811

Inicijativa za razvoj i suradnju u BiH

Banja Luka: Dositeja Obradovića 6, tel. 051 224 244

Mostar: Ulica Alekse Šantića 22, tel. 036 556 411

Sarajevo: Koševo 28, tel. 033 225 538

Trebinje: Ulica Miloša Obilića bb, tel. 059 224 413

Udružene žene

Kalemegdanska 18, Banja Luka, tel. 051 463 143

Vaša prava

Sarajevo: Lukavička cesta, tel. 033 789 105

Banja Luka: Meše Selimovića 17, tel. 051 232 929

Goražde: Seada Sofovića Sofe 10, tel. 038 220 544

Mostar: H.Zahirovića Lace bb, tel. 036 558 580

B. Petrovac: Bosanska 110, tel. 037 881 248

Srebrenica: Titova bb, tel. 056 440 998

Trebinje: Carine 3, tel. 056 24 680

OSCE

Organization for Security and
Co-operation in Europe
Mission to Bosnia and Herzegovina

O ZAKONU O ZABRANI DISKRIMINACIJE U BIH

Službeni glasnik BiH, br. 59/09

Ovaj Zakon štiti Vaše pravo na jednakost i spriječava
diskriminaciju u svim oblastima života uključujući :

zapošljavanje, socijalnu i zdravstvenu zaštitu, pravosuđe
i upravu, stanovanje, javno informiranje, obrazovanje,
šport, kulturu, znanost, gospodarstvo...

O Zakonu o zabrani diskriminacije

Jeste li znali da je u kolovozu 2009. godine stupio na snagu Zakon o zabrani diskriminacije na teritoriju Bosne i Hercegovine?

Što je diskriminacija?

Diskriminacija je nepravičan tretman, koji neposredno ili posredno ograničava priznavanje ili uživanje prava i sloboda na osnovama koje uključuju:

rasu, boju kože, jezik, religijsko opredjeljenje, etničku pripadnost, nacionalno ili socijalno podrijetlo, vezu s nacionalnom manjinom, političkim ili bilo kojim drugim uvjerenjem, imovinu, članstvo u sindikatu ili nekoj drugoj udruzi, razinu obrazovanja, socijalni status, spol, spolno izražavanje ili orijentaciju i bilo koje druge osnove.

Neposredna se diskriminacija javlja ukoliko se s Vama postupalo na način koji je neopravdano drugačiji u poredbi s postupanjem prema drugim osobama u sličnim okolnostima, na temelju jedne od osnova navedenih gore.

Posredna je diskriminacija često manje očigledna. Pojavljuje se kada zakon, politika ili prakse, naizgled, postupaju sa svima jednako, ali u stvarnosti imaju nepravičan učinak na Vas (ili na skupinu kojoj pripadate), zbog osobnih karakteristika na temelju gore navedenih zabranjenih osnova diskriminacije.

Uznemiravanje, seksualno uznemiravanje, mobbing, segregacija ili poticanje na diskriminaciju, smatraju se oblicima diskriminacije prema ovom Zakonu.

Koje su oblasti života obuhvaćene Zakonom?

Zakon Vas štiti od diskriminacije u svim oblastima života uključujući :

zapošljavanje, socijalnu i zdravstvenu zaštitu, pravosuđe i upravu, stanovanje, javno informiranje, obrazovanje, šport, kulturu, znanost i gospodarstvo.

Zakon se primjenjuje na sve javne institucije, uključujući one na državnoj i entitetskoj razini, razini Brčko distrikta BiH, kantonalnoj i općinskoj razini. Također se primjenjuje na sve pravne osobe, kao što su gospodarska društva, organizacije, sindikati, pojedinci, uključujući one koji rade za javne institucije.

Koje institucije Vas štite od diskriminacije?

Sva javna tijela i tijela vlasti imaju dužnost boriti se protiv diskriminacije i suzdržati se od diskriminacije, uklanjajući prepreke, koje mogu neposredno ili posredno rezultirati diskriminacijom. Ove institucije, također, imaju dužnost aktivno i kreativno osigurati uvjete za jednak tretman. One to moraju raditi izmjenama i usvajanjem zakona, politika i praksi sukladno *Zakonu o zabrani diskriminacije*.

Kome se možete obratiti ako vjerujete da se suočavate s diskriminacijom?

Institucija ombudsmana za ljudska prava BiH može zaprimiti podneske u svezi s diskriminacijom i može Vas informirati o Vašim pravima. Ombudsmani, također, mogu dati preporuke i mišljenja u Vaše ime, predložiti medijaciju, započeti i sudjelovati u postupku u Vaše ime.

Zaštitu od diskriminacije možete tražiti kroz postojeće upravne i sudske postupke **upravnih organa i sudova**.

Putem suda možete podnijeti posebnu tužbu, kako bi se odredilo je li bilo diskriminacije, kako bi se zaustavilo diskriminatorno postupanje, ili kako bi se tražila naknada materijalne ili nematerijalne štete za diskriminaciju. Sudovi imaju obvezu da radnje u postupku po tužbama za diskriminaciju poduzimaju žurno.

Vladine i nevladine organizacije, koje pružaju besplatnu pravnu pomoć, također, Vam mogu dati naputak o pravima i poduprijeti Vas u podnošenju tužbe protiv diskriminacije.

Gdje možete podnijeti tužbu protiv diskriminacije?

Ukoliko odlučite tužiti pojedinca, tužbu morate podnijeti općinskom ili osnovnom sudu, na čijem području strana koju tužite ima prebivalište. Tužbe protiv javnih institucija ili pravnih osoba, moraju se podnijeti općinskom ili osnovnom sudu gdje pravna osoba ima sjedište.

Koji je rok za podnošenje tužbe protiv diskriminacije?

Morate podnijeti tužbu u roku od tri mjeseca od trenutka kada ste otkrili da ste diskriminirani, a ne kasnije od godine dana nakon što se diskriminacija pojavila.

Tko nosi teret dokazivanja diskriminacije?

Kao žrtva morate izložiti prihvatljive činjenice, koje upućuju na to da je postupanje s Vama bilo drugačije nego s drugima, ili da Vas zakon, politika ili praksa, stavljaju u nepovoljniji položaj. Međutim, strana koju tužite odgovorna je za dokazivanje da postupanje s Vama nije bilo diskriminatorno.

Mogu li prijaviti diskriminaciju bez straha od osвете?

Da. *Zakon* Vas štiti od osвете za prijavljivanje diskriminacije, za sudjelovanje u podnošenju tužbe ili predstavke u dobroj vjeri. Svatko tko Vam prijete ili Vam se osveti pravno je odgovoran, bez obzira na ishod Vaše parnice.